

SZILVÁSSY ZOLTÁN

REKTORI KÖSZÖNTŐ
2014. SZEPTEMBER

Tisztelt Szenátus!
Miniszterelnök Úr!
Miniszter Urak!
Püspök Urak!
Rektor Urak!
Kedves Elsőéves Hallgatók!
Kedves Vendégeink!

Orando et laborando! Arra kérem a debreceni elsősöket, hogy ha nem is tanultak latinul, és ha nem is szándékoznak latinul tanulni, ezt mindenképpen tudják! Ez a jelmondat volt az, ami elindította az egyetem jogelődjét, a Református Kollégiumot, nagyon nehéz időkben. Szó volt arról, hogy a 100 éves egyetem az I. világháború vérzivatarában indult el. A Református Kollégium se indult el könnyebb viszonyok között. 1538-ban – 12 évvel Mohács után – reményvesztett pusztulás irányába ment az ország, itt Debrecenben mégis kiírták, hogy: Orando et laborando! Ez a jelmondat hatotta át a diákságot a padsorokban is, és utána is. A debreceniek még emlékeztek arra, hogy mi magyarok az országunkat karddal szereztük meg, de a kereszt tartotta meg, és a tudás kellett ahhoz, hogy a jövőben bízhassunk és tovább fejlődhessünk. A modernkori Debreceni Egyetem, aminek az évnyitója 1914-ben volt – ahogy hallhatták –, ennek a Református Kollégiumnak a jogfolytonosságú intézményeként alakult meg. Nem kis jelentőséggel bírt ebben gróf Tisza István magyar miniszterelnök jó kapcsolata I. Ferenc József császárral és királlyal, minek következtében császári dekrétummal létrejött a modernkori Debreceni Egyetem. Csodálatos eredménye volt ez a kiegyezés korai megbékélésnek, ahol néhány év alatt hazánk a vezető nagyhatalmak sorába emelkedett, és ennek a pozíciónak az egyik pillére lett a magyar felsőoktatás, és ennek az egyik pillére a Debreceni Egyetem. Ez az érdem, hogy itt egyetem van, ez nagyon jelentős mértékben a debreceniek érdeme, sőt szinte kizárólag. Debrecen városa és a Tiszántúli Egyházkerület fejedelmi tehervállalással és az ősi Kollégium szent koronájának odaadásával biztosította azt, hogy Önök ma itt egyetemi polgárok lesznek.

Ez egy egységes egyetem volt, így hozták létre, így áldották meg, így működött, így nőtt nagygyá. A II. világháború utáni rezsim időszakában ezt az egyetemet darabokra vágták, három darabba, és azt lehet mondani, hogy sine cruce, sine luce, sine Deo – fény nélkül, kereszt nélkül, Isten nélkül – darabokra szabdalva működött sokáig, és az egyetem újbóli egységének a befejezése pont 100 évvel később, 2014-ben sikerült. Önök az elsők a II. világháború utáni időszakban, akik egységes esküt tesznek le, és ezzel válnak a Debreceni Egyetem polgáraivá. Ez a mai nap, ez a helyszín tisztelet és hála a Tiszántúli Református Egyházkerületnek és Debrecen városának ezért az áldozatért, hogy ez az egyetem létrejöhetett.

Tisztelt Elsőéves Hallgatók! 100 évvel ezelőtt a Debreceni Magyar Királyi Tudományegyetem új jövevény volt ezek között a falak között, nehéz időben született – az I. nagy világégés közepette –, és talán a templom boltíveinek szent tradíciói védték meg attól, hogy az I. világháború tüze és a nyomában keletkezett válságok felemésszék az új egyetem hajtásait. Nehéz volt, de a legfőbb hatalom fogta a kezét, és a legnemesebb cél, a nemzet szolgálatának irányába indult el, 300 diákkal. Ma több mint 30 000-en járnak a Debreceni Egyetemre, és a 8700 új elsőévessel a Debreceni Egyetem ma az ország egyik legjelentősebb oktatási intézménye. Ma persze az egyetem feladata, az egyetem szolgálata más, mint 100 évvel ezelőtt volt. Maradt az oktatás, maradt a szakemberképzés, a kutatás és a Debreceni Egyetem esetében a gyógyítás, de egy olyan intézménynek, mint a mienk, a mostani körülmények között a tudását a gazdaságfejlesztés szolgálatába is kell állítani. Debrecen ebből a szempontból ismét azt gondolom, hogy megtette a magáét, hiszen Debrecenben az egyetem körül egyedülálló módon alakult ki a Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, illetőleg rajta keresztül a vállalatokkal, az egyházzal, és a regionális önkormányzatokkal egy olyan modern iparfejlesztési együttműködési innovációs rendszer, amelyre méltán lehet alapozni a régió gazdaságának felvirágzását. A Debreceni Egyetem és Debrecen városa közösen tervez, közösen alkot stratégiát. Ennek a stratégiának most a fókuszában a régió és a város adottságainak megfelelően az egészségipari versenyképes szektorok vannak, tehát Debrecen arca a gyógyítás, az orvosi műszergyártás, az élelmiszeripar, a gyógyturizmus és a sportegészségügy, és természetesen a hozzá tartozó informatika és elektronika. Az Önök számára ez azért fontos, mert a képzésük során nemcsak az iskolapadban ülnek, hanem gyakorlati tapasztalatokat is tudnak szerezni, és ami még fontosabb: ha ide járnak, könnyebben lesz munkahelyük.

Az együttműködés magasztos céljainak, és nemes feladatainak prospektusával, ezennel a Debreceni Egyetem Rektora és Szenátusa az egyetem 2014/2015. – századik – tanévét megnyitjuk úgy, mint egy évszázaddal ezelőtt: Isten nevében és a haza üdvére!